

Bu sabahki haberler

Bu sabahki Sovyet tebliği

Şiddetli
muharebeler
devam ediyor

Alman tayyareleri
tekrar Moskova'ya
hücum ettiler

Bir Alman motörlü kolu Rus topraklarında bir ormanın içinde ilerlerken

Alman tebliği

**"Büyük
Sovyet
kıt'aları
muhasara
altında,"**

Smolensk ve Kiyef
civarındaki kıt'alar
ve 2 alay imha edildi

Kiyefe karşı
büyük harekât

Berlin 4 (A.A.) — Alman başku-
mandanlığının tebliği:
Ukraynadaki çevirme hareketini yap-
makta olan seri Alman ve Macar te-
şekkülleri düşman için hayati ehem-
miyeti haz demiryollarının muvaza-
lasını kesmişlerdir.
Smolenskin şarkında ihata edilmiş
[Devamı 2 nci sayfada]

Londra vaziyeti
nasıl görüyor?

Almanlar Ruslara
üçüncü yıldırım
harbi hazırlıyorlar

Mareşal List şark
cephesinden ansızın
niçin Atinaya gitmiş?

Londra, Sovyetlerin bütün
cephe boyunca mukabil
taarruzlara geçtiklerini
söylüyor

Londra 4 (A.A.) — Dün akşam
Londra selâhiyetli mahfellerin
de hâkim olan kanaate göre AL-
man başkumandanlığı Sovyet or-
dusunun mukavemetini kırmak için
zere üçüncü yıldırım harbi
hazırlamaktadır. Bu hazırlıklar
ikmal edilmek üzere olduğundan,
bir haftadanberi şark cephesin-
de cereyan eden muharebelerin
mümeyyiz vasfı olarak daha is-
tikrarlı bir muharebe hattının
[Devamı 5 inci sayfada]

Japonlara göre

Amerika ve
İngiltere
Japonyayı
çevirmek
istiyorlar

Fili ve sistematik
çevirme plânına
Sovyetler de dahil

Japonya Amerikaya
artık vapur
göndermiyor

Tokyo 4 (A.A.) — D. N. B.:
Yomuri Şimbu gazetesinin Ha-
noç muhabiri buraya gelen haberlere
atfen Japonya'ya karşı taarruz çö-
vme hareketini tesri için İngiltere
[Devamı 5 inci sayfada]

Başvekâletin tebliği

Yalnız buğdaydan ekmek imali tekarrür etti

Başvekil, ekmeklerde görülecek her kusurun
derhal belediyeye haber verilmesini
halktan rica ediyor

Ankara 4 (A.A.) — Başvekâ-
letten tebliğ edilmiştir:
Toprak Mahsulleri Ofisi tara-
fından imal edilen ekmeklik un-
ların çavdar ve arpa katılmak
sızın yalnız buğdaydan imali te-
karrür etmiştir. Bu yeni tip unlar
yüzde 90 randımanlı olacaktır.
Muhterem halkımızın firmalar-
dan satın aldıkları ekmeklerde
görülecekleri her kusuru, derhal
mahalli belediyeye haber verme-

lerini bilhassa rica ederim.
100 kilo buğdaydan 89 ekmek
çıkartılacak
«Yeni ekmek unu 100 kilo
buğdaydan 89 ilâ 91 ekmek çö-
kürümek üzere vücuda getirile-
cektir. Yalnız francala yiyenlerin
ihtiyaçları için daha az randı-
manlı un kullanılacaktır. Bu un-
lar, Toprak Mahsulleri Ofisinin
mürakabesi altında tevzi edilecek.
francalılık unların imal ve se-
tuşları belediyelere bırakılacaktır.»
«Radyo gazetesi»

Amerika, İngiltere ve Rusyadaki elçilik ve diğer vekâlet memur- larının tahsisatları artırılıyor

0/0 25 nisbetinde yapılacak zammın sebebi
harb dolayısıyla bu memleketlerdeki hayat
şartlarının ağırlaşmış olmasıdır

Ankara, 4 (Hususi) — Bazı hari-
ciye memurlarının maaş ve temsil
tahsisatlarına zam yapılması hakkın-
da hükümet Meclise bir kanun pro-
jesi takdim etmiştir. Lâyhada harb
vaziyetinin birçok memleketlerde, ez-
cümle, Birleşik Amerika, Sovyetler
Birliği ve İngilterede normal hayat
şartlarının değişmiş olduğuna işaret
edilmekte, eşya ve gıda maddeleri fi-
yatlarının nisbetsiz bir derecede art-
mış olduğu ilâve olunmaktadır. Bu
na göre, Sovyetler Birliği İngiltere ve

Amerikadaki elçilik ve konsolosluk
memurlarının maaş ve tahsisatları
yekünunun % 25 ini geçmeyecek bir
meblâğ istihkaklarına ilâve edilecek-
tir. Bu memurlardan devlete aid ve-
ya devlet tarafından isticar edilmiş
binalarda ikamet edenler için bu mik-
tar % 20 yi geçmeyecektir. 1843 sa-
lanatında musarrah, başka Vekâ-
letlerin haricinde memurlarına da
yapılacak zamdan istifade etmeleri
için lâyhaya ikinci bir madde ilâve
edilmiştir.

Ruzvelt içine toplar yerleştirilen yatile nereye gidiyor?

New-London 4 (A.A.) — Cometicut-
Reisicümhur Ruzvelt, buradaki deniz-
altı üstünden, Potomac yolu ile ya-
pacağı bir tenezzühe çıkmak üzere ayrı-
lmıştır.
İçinde topların yerleştirildiği Poto-
mac riyaseticümhur yatı, güzel bir
mehtabta hareket etmiştir.
Yatın takip edeceği yol, çok gizli
tutulmaktadır. Hattâ mürettebat bile
yatın nereye müteveccihen hareket et-
tiğini bilmemektedir. Reisicümhur hiç
karaya ayak basmayacak ve başlıca
zevkini teşkil eden balık avı ile meşgul
olacaktır.

Ruslar ecnebi ataşemillerleri nasıl aldatmışlar?

Resmi geçidlerde hep eski
tanklar gösterilmiş, halbuki
harbde Almanlar yeni tip
tanklarla karşılaşmışlar

Londra 4 (A.A.) — Deyli Ekspre-
sin Stokholm'daki muhabiri telgrafta
bildiriyor:
Sovyet Rusyanın Kızıl meydanda
yaptığı askeri manevra ve geçid
resimlerinde eski tankları bu mera-
sime iştirak ettirerek ecnebi ataşeni-
[Devamı 5 inci sayfada]

Almanya Portekize mi yürüyecek?

Tas, Fransız - İspanyol
hududuna asker tahşid
edildiğini bildiriyor

Moskova 4 (A.A.) — Afi:
Tas ajansı, Hitlerin Portekize hü-
cum etmek üzere Fransız - İspanyol
hududuna asker tahşid etmekte ol-
duğunu haber vermektedir.
Daha şimdiden birçok fırkaların
Bordeaux ile Bayonne arasında tah-
şid edildiği söylenmektedir.

Düşünceler

Bir gaf
Rusyada bulunan Lehli esirler a-
çısından bir Leh ordusu teşkil edilecek
geliyor. Bir düşünce ve bir sual akla
geliyor.
Düşünce şu:
Kısa Lehistan girdi, kendi kis-
sına düşen Leh ordusuna teslim alalı,
sonra bu toprağı ilhak edeli iki yıl
Sual de şu:
Bu müddet zarfında Rusyada Leh
esir kalınması olamaz mı?
İki ihtimalden biri:
Ya propaganda nezareti gaf yapmış,
Yahud da gazeteci telgraftı eksik nak-
letmiş olacaktır. — E. U.

Askerî vaziyet

Sovyet ordusunun bugünkü müdafaa plânı doğru bir plândır

Çünkü her müteakıb müdafaa hattına çekiliş bu orduyu ikmal,
iaşe ve harekât bakımından mühim müşküllerle karşılaştracaktır

Yazan: Emekli general K. D.

Harbin hemen bütün dünya üze-
rindeki devletler ve milletler arasında
husule getirdiği karışık ve buhranlı
ruhi vaziyet, heftiz, velev bir dereceye
kadar olsun, hafifliyememiş, istikrar
kesbedememiştir. İnsan hukukuna ri-
ayet için o kadar çok çalışın ve o kadar
kuvvetli esaslar vazeden insanlar, fa-
cia ve felâkete kanaksanmış şursuz sü-
rüler gibi bu hukuku çignemekte, in-
sanlığa geni ve daha feci felâket sah-
neleri hazırlamak hususunda âdeta üze-
rîsâ çıkmış bir haldedirler ve bize öyle
geliyor, ki bugün muazzam ve misilsiz
diye tarif etmeğe çalıştığımız bu badire,
yarın yerini daha azametlisine terke-
decek bir istidaddadır.
Ortaşarkı, şimali ve şarkı Afrika'yı
Akdenizi, Balkanları, garbi Avrupa ve
İngiltere ile Atlas ve şimal Buz Okya-
nuslarını kasıp kavurmuş veya ka-
vurmakta olan bu büyük badire, Çin,
Japonya ve Birleşik Amerika sahala-
rında da bütün huzur, rahat ve emni-
yeti selbettikten sonra şimdiki sikiyet
menkaziile Sovyet Rusya arazisi da-
hilindeki şark cephesi üzerine pökmüş-

tür. Dünya nüfusunun nüzû çok az
olduğu bir devirde insanların Asyadan
Avrupaya doğru yaptıkları göç hare-
ketlerini çok büyük bir hâdise diye tavsif
eden tarih, bugün milyonlar ve mil-
yonlarca insanın bir hamlede yerlerini
ve yurdlarını tenkederek en korkunç
tahrib vastalarında birlikte birbirleri-
nin karşısına dikildiğini ve yalnız şark
cephesinde altı hafta gibi kısa bir za-
man zarfında nihayetsiz mamurelerin
harab olması arasında iki taraftan 2,5-
3 milyona yaklaşan büyük bir insan
kütlesinin de mahv ve perişan olma-
sını nasıl izah ve tefsir edecek!
Şimal Buz denizinden Odosaya ka-
dar imtidat eden muazzam şark cep-
hesinde çarpışın iki taraf ordularının
yekünunu bundan üç hafta kadar ev-
vel bizzat Almanlar 9 milyon kişi ola-
rak tahmin etmişlerdi. Finlandiya, Le-
ningrad, Smolensk - Moskova, Kiyef
ve Besarabya gibi şark cephesinin beş
büyük kısmında birbirini yere sermeğe
uğraşmakta meşgul olan bu devasa or-
duların o zamandanberi uğradıkları
zayıftan daha fazla takviye aldıkları

na ve bu suretle 9 milyon diye tah-
min edilen miktarın daha da arttığına
şüphe yoktur. Filhakika, bir iki gün
evvelki bir Londra telgraftı, Almanların
yeniden 50 tümenlik bir kuvveti şark
cephesini takviye için göndermiş veya
göndermek üzere olduklarını bildiri-
yordu. Bu yeni 50 tümen, acaba Al-
manların Avrupanın işgal altında bu-
lundurdukları diğer mintakalarından
tasarruf suretile mi tedarik edilmiş,
yoksa yeniden mi vücuda getirilmiş ve
yahud bu ikisinin arasında mutavassıt
bir şekil mi kabul edilerek temin olun-
muştur. bunu pek bilemiyoruz. Fakat,
bu şekillerin hepsinin de mümkün o-
labileceği zannındayız. Zira, Almanlar
bugün başka bir memleket tarafından,
yani İngiltere tarafından hava taar-
ruzlarından başka bir suretle taciz edil-
memekte ve hattâ bu hava taarruzları
esasından İngilizlere mühim zayıat
verdiklerini bile iddia etmektedirler.
Ayrıca Almanların, Sovyet Rusyaya
karşı ıcrâ etmekte oldukları bu harbe
bütün orta ve garbi Avrupa halkı na-
zarında mukaddes bir mahiyet vermeğe
[Devamı 2 nci sayfada]

— Beden terbiyesi nükellesi olduğumuz için bize de
yüzme öğreteceklermiş!
— Ne lüzum var efendim, biz yüzmesini bilmez miyiz?

Hergün

**Şark âlemi
Hakkındaki yeni
İngiliz düşünce
ve teşebbüsleri**

Ekrem Uşaklıgil

Tanınmış İngiliz muharrirlerin - den birinin bugünlerde memleketimiz hakkında güzel ve anlayışlı bir röportajı çıktı.

Değerli Telegraf gazetesinde intişar eden makalenin aslına görmek bittabi kabil olmadı. Fakat teğrafı gelen hülasasından anlıyoruz ki, Londra menslekdâşımız Türkiyenin orta şarkta geçeleri ışıklarını söndürmüştü yegâne memleket olduğunu kaydettikten sonra:

Türkiyenin İngiltere hakkında beslediği itimadın zayıfladığını delâlet eder hiç bir emare gösterilemez, cümlesini ilâve etmiş.

Bu müşahede doğru, fakat eksiktir. Türkiyenin İngiltereye karşı beslediği takdir eksilmek şöyle dursun bizzat İngilizlerin kendi ufuklarını karandık gördükleri günlerde dahi kuvvetinden hiç bir şey kaybetmedikçe başka onun sebat, mukavemet ve başarıya kabiliyetleri önünde gittikçe arttı. Türk hislerinin bu nokta etrafında bir ittifağa birleşmiş olduğunu İngilizlerin de görüp bilmeleri elbette biz memnun eder ve elbette bize ararsa üze - rinde durmak mecburiyetini gördüğümüz bir nokta bulunursa onu açık kable söylemek imkânını verir.

Bugünlerde bizi en fazla işgal eden mesele şüphesiz olan müteahhir şark siyaseti etrafında ileri sürülmüş olan bazı müteahhirler ile İngiltere tarafından şark âleminde yapılmış olan bazı teşebbüslerdir.

İngiltere şark siyaseti etrafında ileri sürülmüş olan müteahhir, hâriciye nazım müstefiden Avam Kamara - sında harb sonu dünyasına aid olarak irad ettiği nutkun ferdasında ve u - nutkuza alâkadar olarak "The Times" gazetesi tarafından yazılmış çok mü - him bir makalede ortaya atılmıştır. Müdafaa edilmek için en asit hatlarla sudur:

"Avrupanın tanzimi saati hâlihâlde ettiği zaman şark kırsallarında bir sevk ve idare rolünü oynayabilecek bir devlet ihtiyacı görülecektir, bu devlet ancak Rusya olabilir."

İngiltere de eğer yanılmıyorsa bu - le bir fikir ilk defa olarak ortaya et - diği şuralarda İngiliz kabinede tarafın - dan Afganistan ile İrana birer nota yollanmak suretiyle siyasi bir hareket yapılmıştır.

Bu iki notadan Afganistana verile - ni ne gibi safhalardan geçtikten sonra hangi nokta üzerinde karar kıldı - lıyordunuz. Yalnız öğrendik ki İrana ve - riken nota te'kid edilmiş, birincisi bu - riken mahiyetinde iken ikincisi bir ta - lebi şeklini almıştır.

Hâdiseyi çıkaran mesele, İngiliz hü - kûmetinin İrandan İngiliz emniyetini tehdid edecek kesafetle Alman tebaası - nın toplanması olduğu zamanma düşe - rek bunların İrandan çıkarılmalarını istemesidir.

İngiltere, talebine esas teşkil eden malumatı nereden aldı, ölmüştür, bu - na mukabil İrandan radyo nesriyatını günlüğüne takib ederek, gazetelerini muntazaman gözden geçirecek, hisse - rini ve menfaatlerini inceliyerek emin olduğunuz bir nokta varsa o da İrandan bu harb içinde bitirilemez amali - likte tabii etmek için elinden geleni yapmış olduğudur. Bugün İrandan tü - car, müteahhir veya memur olarak ne kadar İngiliz tebaası varsa ancak o kadar da Alman tebaası bulunabilir ve bunların hepsi kurmay zabıtları olsa İngilterenin emniyetini tehdid edile - cekleri hatıra gelmek üzere icab eder. İstikbal böyle bir tehlike İrandan coğraf - yasıyla ilgili umumî durumu da müteah - hidir. İrandan böyle hareket eder ve böyle düşünürken bu tarzda bir talebi karşılamak icab ederdi. Bir defa karşılaşıktan sonra müstakil bir devlet sıfatıyla böyle bir talebi nasıl tev - kil eder bitiriyoruz. Hâdisenin aşkâh muhitlerde yapabileceği aksier ne olur, onu da bilmiyoruz, fakat suçtan son - ra Avrupanın iki kısma ayrılarak şark taraflarının idareci sıfatıyla Rus nüfu - zuna bırakılması düşüncesini takiben Afganistan ve İran hükûmetleri nezdi - de Rusya ile müşterek böyle bir teşebbüs se girişimlerinin sokak adamı üzerinde çok fena bir tesir yapacağına hissediy - oruz, temenni edelim ki, ortada der - hal önüne geçecek bir suitefahhüm - den başka bir şey bulunmasın.

Ekrem Uşaklıgil

TAKVİM		AĞUSTOS	
Romî senesi 1387	5	Arabi senesi 1387	92
Temmuz 23	Salı 1941	Ağustos 1	92
GÜNES		RECEB	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 00	4 01	7 39	5 01
9 38	7 39	11	7 39
GÜNES		RECEB	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 18 20	17 34	20 21	22 09
E. 4 58	8 52	12	1 47

Resimli Makale:

Düşünce karara daima takaddüm eder

Bir karar verildi ve bu kararı tatbik etmek günün işi haline geldi mi, artık onun üzerinde düşünülmez, sonuna getirmeye çalışılır.

Karardan sonra gelen her düşünce tereddüd ifade eder, tereddüd ise boz. Bunun ilk işaretidir, karardan sonra değil, karardan evvel düşünmeyi bilme - liyiz.

Şehir Haberleri

**Köprüde bir vapurla
motör çarpıştı,
motör battı**

**72 numaralı şirket vapur ile
«Canan» motörünün müsa -
deme neticesinde motörden de -
nize dökülenler kurtarıldı**

Dün saat 17.15 te Şirket-i Hayriye - nin 72 numaralı vapur ile bir motör Köprü önünde şiddetle çarpışmışlar ve bu müsademe neticesinde «Ca - nan» isimindeki motör ağır hasara uğruyarak batmıştır. Çarpışma şu şe - kilde olmuştur:

Şirket-i Hayriyenin 72 numaralı ve puru Üsküdar iskelesinden yolcu al - mak üzere Boğaziçi iskelesinden ma - nevra yapıp kalkmıştır. Vapur tam Köprü önünde şiddetle geçip Üs - küdar iskelesine yanaşacağı sırada Halleden gelen Şile limanına bağlı 40 tonluk «Canan» motörü karşısına çıkmıştır. Gerek vapur ve gerekse motör derhal manevra yaparak fe - ci şekilde neticelebilecek bir kazanım önüne geçmek istemişlerse de, mo - törün süratli gitmesi sebebiyle bu - na imkân hâsıl olamamış ve her i - kisi şiddetle çarpışmışlardır. Vapurun yan tarafına çarpan motörün ön kıs - mını tamamen parçalamış ve açılan deliklerden sular hücum ettiğinden bir müddet sonra batmıştır. Motörün mürettebatı etraftan yetişen san - daicilar ve vapur mürettebatı tara - fından kurtarılmıştır. Kazan etra - fında Liman İdaresi tarafından tah - kikat yapılmaktadır.

**Muhabere vasıtaları
malzemesinin
beyannameleri**

Bilümmuhabere vasıtaları mal - zemesi satışla işgal eden hakiki ve hükmî şahıslar dünden itibaren, el - lerinde mevcut malzemenin einsini ve miktarını bildiren beyannameler vermeğe başlamışlardır. Beyanname - ye dahil maddeler telefon, bronz ve bakır tel, telgraf ve telefon izolâtör - ü, antenler, kuru pil ve potas kostik gibi maddelerdir. Beyanname verme müddeti önümüzdeki Cumartesi gü - nü akşamı bitecektir. Gelecek hafta içinde bu beyannameler muhteviya - tının doğru olup olmadığı hakkında kontrollara başlanacaktır.

**Milî Piyango Taksim mey -
danında çekiliyor**

Milî Piyangonun yedinci tertib plâ - nının ilk çekilişi Perşembe günü Tak - simde Cümhuriyet meydanında yeni kürelerle yapılacaktır. Halkın keşide safhalarını yakinen takib edebül - me için meydana lâzım gelen tesi - sat hazırlanmış bulunmaktadır.

İdare, bu çekilişte teakub edecek diğer iki keşideyi de tam ve yarım bilet esasına göre tertib etmiş ve muhtelif ikramiyeler verilmeğe üzere 480 bin lira tahsis etmiştir.

**Temizlik amelesine yemek
verilecek**

Belediye Temizlik İşleri Müdürlüğü amelelere hergün yemek verilmesini kararlaştırmıştır. Bu iş için şimdilik 30 bin lira ayrılmıştır. Adalar gibi ge - hirden uzak semtlerdeki amelelere ek - me ve soğuk katık verilecek, diğer semtlerdeki ameleler için de yemek pisirilecektir.

**Et meselesi esaslı
şekilde halledilemiyor!**

**Bazı celeblerin fiyatları artırmak için baş -
vurmadıkları çare kalmıyormuş!**

Alâkadarlar tarafından alınan bü - tün tedbirlere rağmen et meselesi e - saslı bir şekilde halledilmemiş bu - lundadır. Fiat Mürakabe Komis - yonu perakendecilere % 10 gibi bir kâr haddi kabul ettiği halde toptan - cı tüccarların fazla menfaat kay - gusu bu kâr nisbetinin tatbiki im - kânlarını ortadan kaldırmaktadır. Malîm olduğu üzere bugün toptan - cılar ellerindeki etleri 45 kuruşa pe - rakendecilere bırakacaklar, onlar da bu fiyat üzerinden kendi kâr nisbet - lerini tahakkuk ettirerek mevcut marka göze halka satış yapacaklar - dır. Şehirimizdeki toptancı ve tüccar - ları her nedense bu fiyatı beğenme - mişler ve Fiat Mürakabe Komisyo - nunu muhtelif şifrazlar yapmışlardır. Komisyon bu şifrazları tekrar tevkik ederek yersiz bulmuş ve bugünkü fi - atlarını satışçıya kâfi miktarda kâr bıraktığı neticesine varmıştır. Bu va - ziyet karşısında, bütün kesimlik hay -

vanları ellerinde bulunduran celep - ler Mezbahaya normal miktardan az sevkıyat yaparak sunu bir et darlığı meydana getirmek istemişlerdir. Pe - rakendeci kasabalar satacak miktarda et bulamadıkları için çarñağar bazı toptancıların gayrimesru teklifleri - ne boyun eğdiklerini ve 53 kuruştan et aldıkları halde 43 kuruştan tan - zım edilen faturaları kabul etmek mecburiyetinde kaldıklarını ileri sür - mektedirler. Perakendeci kasabalar kârlarından bir miktarını ister iste - mez toptançılara bırakıldıkları ve buna muhalefet ederlerse satacak mal bulamayacaklarını söylemekte - dirler.

Fiat Mürakabe Komisyonu ve be - lediye et meselesini yeniden tevkik e - decek, toptancı ve perakendeci ka - sabları dâniyecektir. Toptancı et ta - cirlerinin, iddia edildüğü gibi gayri - meşru yollara saptıkları tahakkuk e - derse bunlar derhal cezalandırıl - caktırlar.

ADLİYE ve POLİS
HABERLERİ

**Çekmece treninde karısını ustura
ile yaralayın adam yakalandı**

Evvelki gün Çekmece ile Sirkeci a - rasında işliyen banliyö treninde ka - lı bir vak'a olmuş, kışkırac bir koca, bir müddetbenli ayrı yaşadığı ka - rısını ustura ile müteaddid yerlerin - den ağır surette yaralamıştır. Bu ale - me faciası etrafında aldığımız malü - mata göre hâdisenin mahiyeti ve ce - reyan tarza şudur:

Carih, Aksarayda oturan Ferid a - dında bir gençtir. Ferid iki sene evvel Aksarayda Hastane sokağı sakinle - rinden Nimeî adında bir kadına ev - lenmiştir. Son günlerde karı koca a - rasında bir kışkıraclık meselesinden dolayı birbirleriyle kavga etmişler ve bu sebeble de Ferid karısının evini terk ederek ayrı yaşamağa başlamış - tar.

Fakat bütün bunlara rağmen Fe - rid karısı Nimeî sevmekte ve o nis - bette de kışkıranmaktadır.

Evvelki gün Floryadan gelmekte o - lan Ferid, karısı Nimeînin aynı trene Bakırköyünden bindiğini görmüş ve onun bulunduğu kompartımana gi - derek nereden geldiğini sormuştur.

Genç kadın, kocasının bu sualini müsbet bir şekilde cevaplandırma - ya, Ferid cebinden bir ustura çı - karmış ve Nimeînin üzerine atılarak onu müteaddid yerlerinden ağır su - rette yaralamıştır.

Nimeî kanlar içinde kompartıma - nın seren çir'etkâr koca bundan son - ra sayıyı hayret bir çeviklikle o sı - rada Yedikule ile Samatya arasında süratle gitmekte olan tren den ken - disini aşağıya atmış ve kaçmıştır.

Yaralı kadın, şihhi imdad otomo - bile Cerrahpaşa hastanesine kaldı - rılmış, cari koca dün zabıta tara - fından Sirkeci'de yakalanmıştır.

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

Aksarayda oturan bir arkadaşı - mız anlatı:

"Çok şükür, belediyenin İmar İdaresinden Aksarayımız da isti - fade etti: Küçük fakat, derli toplu bir park kazandı. Park, yeni oldu - ğu için, tabii ağaç falan yok. Halk ancak akşam güneş çekildikten son - ra çıkıp biraz hava alabiliyor. Gü - neş çekilmesi saat 19 u buluyor, fakat tam bu saatte de park kapı - nıyor. Ne ise şikâyet ettik, sizler - dik. Bu müddeti 20 ye kadar uzat -

lar. Gene erken değil mi? Fakat «e - lektrik yok, doğru değildir» denildi. Derken, bir faaliyet, bir sürütlü, parkın altı üstüne getirildi, elektrik direkleri diktiler. Bir müddet sonra da cereyan geldi. Sevindik, çocuk - cular, hiç olmazsa 22 ye kadar hava alacak, dedik. Lâkin şimdi ne yapı - yorlar, biliyor musunuz? Saat 20,30 da parkı boşaltıyor, kapıları kapı - yorlar. Ondandı sonra da elektrikleri yakıyorlar. Azaba geçeklerin ka - ranlıkta canları sıkılmasını diye mi?

**İSTER INAN,
İSTER INANMA!**

Askeri
vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)
gâzîtları cihetle buradaki işgal kuvvetlerinden birer miktarını almakta bir mahzur görmeyecekleri de tabii - dir.

Yalnız, bundan evvelki bir yazımızda sebeplerini kısaca izah etmiş oldu - ğumuz veçhile Almanlar takviye bir - klerini cepheye yetiştirmek ve ale - tumun ikmal işlerini tahakkuk etire - bilmek hususunda Sovyetlere nazaran kıyas kabul etmez zorluklar içindedir - ler. Onlar, büyük bir kısmı yanmış ve harap olmuş bir arazi içinde bu tak - viye ve ikmal kâfilelerini hududların - dan itibaren 7, hattâ 8 yüz kilometre kadar uzak mesafelere yetiştire - me mecbur oldukları halde Sovyet ordusu, sadece Finlandiya muntakası haric ol - mak üzere diğer muntakalarda yol ve demiryolları mebzul ve Moskova, Har - ko' vesaire gibi esaslı ikmal kaynak - larına çok yakın bir saha dâhilinde ha - reket kolaylığı içindedir. Bu hal, Sov - yet ordusuna, cephesinin bir bölge - sinden diğerine geçiş ve ihtiyaca göre süratle kuvvet kaydırmak ve büyük zorluklar içinde ilerlemeğe çalışan müttefik orduların en nasas kırsulları karşısında kendi arzusuna göre büyük kuvvetler toplayabilmek imkânını da bahşetmektedir.

Sovyetlerin bu imkânlardan istifade etmekte oldukları sırasla Leninerada, Smolensk şarkına, Kiyef ve daha ce - nubundaki diğer muntakalara külliye - lik miktarda takviye ve ikmal kâfileleri göndererek veya bu cephele arasında muktezî kuvvet kaydırma arını yapı - rak Almanya ve müttefikleri ordula - rının müttis ileri hareket hâmilelerini, bir dereceye kadar olsun durdurabil - meğe muvaffak olmaları sabittir.

Sovyet ordusunun müttefik orduları bu suretle durdurabileceği veyahud iler hareketlerini geciktirecek zaman kazanmaları Sovyet Rusya memleketi - le birlikte bütün demokrasî âleminin harb durumu bakımından büyük bir e - zemmiyet hâzirdir. Zira, her müteah - hid muntakanın bekliği, Sovyet Rus - yanın çok mamur ve bütün bu ba - set - tikimî hareketleri ve kolaylıklarını te - min edici bir parçasının zindan çık - masına sebeb olacağı gibi faraz en nihayet Volga nehriyle bunun şimalin - deki muntakaya çekilmek mecburiyeti hâsıl olursa, arkasını müdafaa ve mu - vasilesiz çok mahdud bir muntakaya te - tinad ettirmesi zarurî bir hale gelecek olan Sovyet ordusu ikmal, iş ve ha - reket bakımından müttis müttislerle karşılaşması olacak ve bu da harbin ta - lîhi itibarında büyük bir tesir ora - cektir.

Malûm olduğu üzere Sovyet Rusya - nın Avrupa ve Asyadaki arazisini si - mah Toprak Okyanusu ile Hazer denizi a - rasında imtidad eden Ural dağları ile Ural nehri terek eder. Bunun yanı - sıra Avrupa kıtasından ne kadar da - ğın ise şark, yani Sibiriya tarafta - münbe'icid manzar şehirlere ve bir - kaç tesbit sevk kaynaklarına malik olma - sına rağmen tamamıyla asistendir. Bu - na hakika Ural dağlarının şarkı ile Ural yök Okyanusu sahilleri arasında hatı ve 12 bin kilometreye yakın bir mesafede yalnız bir ana demiryolu ve başka demiryolu yoktur.

Onun için Sovyet ordusu, Stalin'in da - f'aa sahası yarıldıkdan sonra da - ğın bulundukları mevkiileri son derece büyük bir azimle müdafaa etmekte - dir ve bu ordunun iki haftadan beri bert vermekte olduğu tebliğlerde mu - ayı isimli şehirler istikametine mu - habereerin devam eylediğini bildiri - leri: göre bu müdafaa da şiddetle - dir u vaffak olduğuna hükmedilmek - tir.

Fakat, iki gündenberi Sovyet tebliğ - leri: ile ilgili küçük bir değişiklik ha - sıl olduğu gibi Alman, Fin, Macar, Bul - gar: müttefik ordularının umumî ba - rekâtından bahsedilen Auman resmî tebliğlerinde de bu müdafaaun kor - mağa ve Sovyet ordusunun, daha önce bazı işeküküllerinin de yeni çerçer - leri içine düşmeğe başladığına dair olan haber'ler tevallî etmektedir. Dânik Al - haber'leri tevallî etmektedir. Dânik Al - haber'leri tevallî etmektedir. Dânik Al - haber'leri tevallî etmektedir. Dânik Al - haber'leri tevallî etmektedir.

Bu kuvvetler hakikaten imdad edile - diyer mi, yoksa Mareşal Timocenkovi - cunun saldırdığı büyük kuvvete - rak yardımcı Alman çemberini yarı - rak turtulduklar ve Vjasma - Moskova - stikame'inde geri çekilmeğe mu - vaffak oldular mı? Buna bize, tara - feynin müteahhid tebliğleri anlatı - retcektir.

K. D.

İstanbul borsası

4/8/1941 açılış - kapanış fiyatları

CEKLER		Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	150.025	5.24
New-York	100 Dolar		
Cenevre	100 İsviçre Fr.	12.9375	
Madrid	100 Peçeta	31.1875	
Yokohama	100 Yen	31.0050	
Stokholm	100 İsvç Kr.	25.80	
Altın			236
24 aylık bir gram külçe altın			
Eşham ve Tahvilât			
% 7 Sivas - Erzurum			20.06
2 İİ 7			

Tanımadığımız memleketler :

Martinik

Fransanın yıkılmasıyla ehemmiyeti artan ada hakkında malûmat

Martinik adasının merkezi olan Fort de France limanından bir görünüş

kuvvetlerinin karaya çıkarılmış silâhları gemilere tekrar yükleme talimatları yaptıkları ve harb tayyareleri pilö ve mürettebatının, İngiliz filosu ve Amerikan donanması tarafından yapılan devriye faaliyetinin arasında bir sızmaya intizar ederek Kolombyanın Barranquilla limanında buldukları hakkında raporlar alınmıştır.

Harb sahalarından o kadar uzak olmakla beraber dedikodusu ve endişesi bu derece büyük olan Martinik acaba nasıl bir yerdir?

Martinik küçük Antil adalarının teşkil ettiği zincirin içinde İngilizlerin Dominica ve St. Lucia adaları arasında, medarı güzellik ve zenginliğe sahip bir adadır. Mesahası 380 mil murabbî kadar olup 40 mil uzunluğunda ve 20 mil genişliğindedir. Fransızlar tarafından ilk defa 1635 te müstemeleke haline konulmuştur. Buraya ilk gelen Fransızlar pamuk, tütün, şeker ve kahve ve istihsalile zenginleştiler. Ziraat işleri Afrikadan ithal edilmiş binlerce zenci köle ile yapıyordu. Ada birkaç defa İngilizlerin eline geçtiyse de nihayet 1814 te Fransızlara malolmuştur. O zamandanberi günlük vukuattan olan kasırga ve zelzelenin yeknasaklığına bozan yegâne hâdise 1902 de Mt. Pelée indifal olmuştur ki bu indifada 40,000 kişi birkaç saat içinde lâvlar arasında mahvolup gitmiştir.

Martinik 250,000 kişilik nüfusundan ancak birkaç bini beyazdır. Memurlar ve aileleri. Mütebakisi soluk bakır renginden zifri siyaha kadar her renkten insanlardır. Çünkü kanları Cariblerin, zencilerin ve adanın amele ihtiyacını tatmin için Çinden ithal edilen sarıların ve tabii pek az

Şiiri kaybeden insanlar

Yazan : Halid Fahri Ozansoy

Arabamız Dil'e çıkma yokuşun başına yaklaşırken, arkadaşlardan biri, elile sağda sahile eğilen çamların altını göstererek:

— Ateşböceği hâlâ orada mı?

Dedi.

Hep birden güldüştük. Zira on beş gece evvel gene böyle bir küçük grupla karanlıkta Dil'e gezmeğe gelmiştik ve arkadaşın işaret ettiği noktada, giderken de, iki saat sonra dönerken de bir küçük damla alevin hiç kırıdamadan, hiç titremeden parladığını görmüştük. Kim bilir neden, o bir damlacık ateşböceği bize o geceden sonra çok hisli ve şiirli bir hatıra bırakmıştı.

Bu gece ise, asfalttan araba ile geçerken ateşböceğini göremedik! Fakat tâ karşıda, Dil'in ucunda çamların üstünde parlayan aya baktık ve o bir damla ışıkla bu kocaman bir dilim ışık arasında bir yakınlık araştırdık. O yakınlık belki gecenin esrarından, belki de tabiatın insan elile hiç değişmeyecek olan güzelliğinden doğuyordu. Nasıl ki, en eski şair gibi en yenileri de, zaman zaman, bu cazibenin tesirinden kurtulamıyorlardı.

Nihayet arabamız sola kıvrılarak, düzleşen asfaltta ilerledi ve Lunapark'a vardı.

Lunapark, bu gece, geçen Cumartesi akşamlarından daha kalabalıktı. Hemen hemen bütün masaların etrafını dolduran halk, bütün arzusu ile eğlenmeğe koşmuştu. Biz de o arzu ile gelmiştik.

Bu senenin yeniliği, Lunapark'ta cazband yoktu. Bunu biliyorduk, fakat bu akşamki kadar sakılacağımızı bilmiyorduk. Herkes zoraki gülmeğe, eğlenmeğe, bir tek zavallının bazan bozuk bir piyano, bazan bir akordeonda çalmağa uğraştığı boğulan bir insan sesi gibi iniltilli tangolarla dans yerinde dönmeğe çalışıyordu. Fakat kadın, erkek, hattâ en gençlerin bile neşesizliği yüzlerinden okunuyordu. Hele bir aralık birisi dayanamadı, uzakta bir masada oturan arkadaşına seslendi:

— Ne de eğleniyoruz ya...

O akşam misafirim olan arkadaşım da kulağıma fısıldıyordu:

— Ne dersin? Şöyle biraz dolassak mı?..

Masamızdakileri kendi hülyalarına bırakarak, oradan sessiz ayrıldık. Tabiate, çamlara, denize, mehtaba arkasını çeviren, bu kapanık, bu sarmaşık-lar, asmalar altında uyusuk bahçeden bir an evvel uzaklaşmak, şı renkli kandil ışıklarından daha güzel, daha engin bir ışığa kavuşmak, bilhassa şu bedbaht piyano ile akordeondan kaçmak istiyorduk.

Büfenin yanındaki kapıdan çamlığa çıkınca derin bir nefes aldık. Yaak ki mehtab bu tarafı aydınlatmıyordu. Fakat gazinonun uzaktan akseden ışıkları, esrarlı, ölgün ve gözleri dinlendiren bir rüya aydınlığı ile çamları yalıyor ve uzakta, tâ uzakta, denizin ve Anadolu sahilinin insana pırlıllarla görünüştü insana kâfi bir saadet hissi veriyordu. Sonra, sessizlik içinde Ağustosböceklerinin sonu gelmiyen ses makaraları çözülmekte idi. Bu muttarid ve yeknasak uğultu, bu sada seridi muhakkak ki, ötedeki musiki karikatüründen daha manalı, daha cazbeldi. Evvada sadece tabiatın güzelliği, tabiatın gecesi ve tabiatın musikisi hâkimdi. Halbuki oradakiler bu sese kulaklarını tıkamışlar, bu tabiate arkalarını dönmüşler, daha ötedeki, Dil'e ve plâja giden tepenin gökte, kıyıda ve sularda şehrayın yapan mehtabı yerine sarı ampul dizili ve çardaklı bahçenin çibine kapanmışlardı. Lunapark, bu hali ve bu kalabalığı ile yalnız bir tek şeyi temsil ediyordu: şiiri kaybeden insanların bedbahtlığını. Evet, onlar da, bu gece oraya koşan bizler de hepimiz bu zevksizliğe kurbanı idik. Crada, o bahçede tabiat bizden intikam alıyor ve şiirini yalnız burada Ağustosböceklerinin ebedî şair olan görürmüz kafilelerine bırakıyordu. Şimdi bir an için, o ışıklı fakat sessiz ateşböceğini unuttum, bu içinde coştun ahenkli böcekleri düşünüyorduk. Muhakkak ki böyle bir gecede bir Ağustosböceği olmak, o bahçede eğlenmeğe koşan insanlar olmaktan daha büyük bir saadetti.

Adetâ içim sızlayarak düşündüm: Şiiri kaybeden dünyanın bundan hazin manzarası olamazdı.

Halid Fahri Ozansoy

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Bayan «P. D.» ye:

— Herhangi bir meselede sadece haklı olmak kâfi değildir, kuvvetli olmak da lâzımdır. Halbuki ben bu meselede karşı tarafı kuvvetli görüyorum. Size tavsiyem şu: Mütteessir görünmeyiniz, mümkünse kendinizin de bu fikirde olduğunuzu söyleyiniz, bundan sonra da sabırla beklemeği biliniz. Netice belki lehinizde çıkar.

★

Bayan N. B. ye:

— Mektub yazmamız, ileride aleyhinize silâh olarak kullanılabilir. Haber

gönderiniz, daha doğrusu bizzat söyleyiniz.

★

Bayan «P. Ka.» ye:

— Kız kardeşiniz haklıdır. Vapurde ailede tanıdığımız bir erkeğin yanında oturmanızda hiç bir mahzur yoktur, fakat bu tesadüf sıklaşırsa mahzur bir dedikodu şeklinde olarak derhal kendisini gösterir. Önüne geçemezsiniz. Kız kardeşinize güvenmiye hiç hakkınız yok. Vazifesini yapmıştır.

TEYZE

“Son Posta,,nın bulmacası: 26

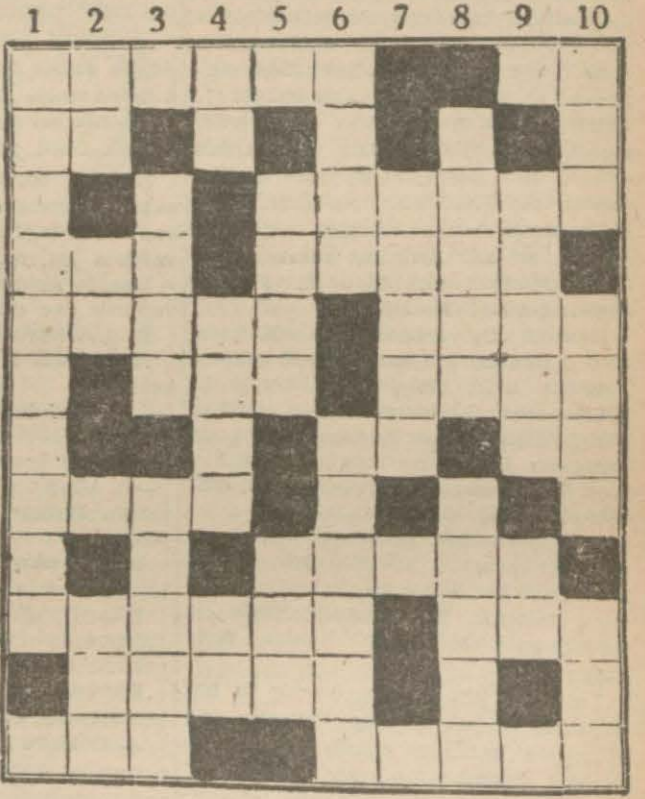
Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

- 1 — Cemiyet, Kurum (6), Nida (2).
- 2 — Boyun aksisi (2).
- 3 — Doktorlar (6).
- 4 — Avuçiçi (3), Mezar başası (5).
- 5 — Matbuat (5), Yoğurdu tuturan (4).
- 6 — Mükemmel (3), Ad (4).
- 7 — Beyaz (2), Nida (2).
- 8 — Din ile dünya işlerini ayıran (4).
- 9 — Vagon kafesi (5).
- 10 — Hindistan cevizi mahallebisi (6), Soğun (3).
- 11 — Derd, kaygı veren sıkıntı (5).
- 12 — Yüksekçe yer (3), Kirlinin aksisi (5).

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Beraber olmaklık (10).
- 2 — Ayı yuvası (2), Nida (2), Adalardanizi (3).
- 3 — Kaygı (4), Tenvir (5).
- 4 — Nola (2), Az sıcak (4), Nida (2).
- 5 — Bir yanardağ (4), Kömürün yanık tozu (3).
- 6 — Fena (4), Hak gazetesi (6).
- 7 — Helvası meşhurdur (5).
- 8 — Bir erkek ismi, yolcu olduğu söylenir (5), Noksansız (5).
- 9 — Kafanın içindeki madde (5), Mısır ilâhı (2).
- 10 — Avuçiçi (3), Emreden (4), Çabuk (3).

"Sarıyer," cinayetinin içyüzü

— 52 —

(Facia) sahnelerinden üçüncü perdey; açıyorum:

Bu tiyler ürpertici facia; meşrutiyetin ilk senesinde vukubulan (Sarıyer cinayeti) dir.

(Hüseyin) bey anası Tokadıdır. Anadolü ile İstanbul arasında vâsi ticaret işleri yaparak zengin olmuştur. Malûm ya; Zenginlerin dalkavukları çok olur. (Hüseyin) bey de dalkavukları içinde kendini şaşırması; işini gücünü kâtilberinin eline bırakarak gündüzleri birahanelerde; geceleri gizli randevu evlerinde büyük bir sefahet âlemi yaşamağa koyulmuştur.

O vakit; Tantavizade Halid Bey namında çok muhterem bir tacir vardı. Bu zat bir gün Hüseyin oeyi bir kenara çekip:

— Evlâd, diyor; sen kendi kendine intihar ediyorsun?. Söyle bir düşün, bu haftalık kazancını bir gecede sarfediyormuşsun!.. Şu halde netice ne olacak?. Bir gün muhakkak iflâs edeceksin? O vakit yüzüne kim bakacak?.. Evlen evlâdım evlen!.. Bu yüzü alıktı, düzgünlü, rastıklı karılardan vâzgeç. Bir aile kızı al, işine gücüne dikkat et. Söylediğim bu sözleri mi benek taşına vurmak istersen yarın mağazana git. Bir ayda ne kazanmışsın; ne sarfetmişsin bir hesap et. Faciayı derhal görürsün!

Hüseyin Bey ertesi günü (Katarı-oğlu hanında) ki yazhanesine geliyor. Teşbih hata olmaz ya! Bakıyor ki ticarethanesi Mahmud Saimin yazhanesine dönmüştü. Ne hamam kalmış, ne hamamcı. Bir ay zarfında altı yüz lira para kazanmış; halbuki bin sekiz yüz lira sarfetmiş. Gözleri faltaşı gibi açılıyor ve evlenmeğe karar veriyor. O zamanlar; kimsesiz adamlar için evlenmek yolu bir (kılavuz) hanuma müraعات etmekti. Kılavuzların içinde de Gedikpaşalı (Müzeyyen) hanım meşhurdur.

Talâhsızın biri deveye binmiş te bacından köpek ısırmış. Hüseyin bey Müzeyyen hanımın gümüş telli ağna düşüyor; resimler açıyor; fotoğraflar seçiyor; konuşmalar cereyan ediyor; neticede; (Sarıyerde) eski maliye memurlarından İzzet beyin kerimesi ifteti vesimeleri (Sabahat) hanımla velimeleri icra ediliyor: Mübarek oâd!

(Hüseyin) bey (gerdeğe) giriyor, fakat sedense gelin hanımında bir (düşünce) var. Dalıp dalıp kendinden geliyor. Acaba hasta mı?

(Duvak) aılırken bir (baygınlık) geçiriyor. Kolonya, eter koşturuyorlar. Yatağa girerken ikinci bir (baygınlık) geliyor. Fakat; bu defa kolonya, eter de para etmiyor.

— Aman doktor! diyorlar.

Sarıyerin maruf doktoru Fuad Bey getiriliyor. Fuad Bey:

— Fazla ve ani heyecandan, diyor...

Az daha kalbi duracakmış. Bir hafta kimsesiz ile konuşuyacak. Yalnız başına bir odada yatıp istirahat edecek?

Bu söz zavallı Hüseyin beye (dumdum kurşunu) gibi geliyor, çarınar öbür odaya çekiliyor; ve..... yapılan küçük yatağa kıvrılıp yatıyor!

Hafta uzıyor, günler geçiyor. Sabahat hanım hâlâ (çarpıntı) yatağında kalktığı yok. Dadam bey refâkasını ancak günde yarım saat görüyor:

Zavallı Hüseyin beyi bu defa da müthiş bir kuruntu alıyor..

— Acaba bana oyun mu yapıyor? Acaba bakire değil miydi?.. Yoksa hakikaten hasta mı?.. Ya doktor?.. Maruf ve muhterem bir doktor da yalan söyleyecek değil ya!

Hüseyin beyin Sarıyer'e gelip gitme saatleri mukarrerdir. Sabah erken ilk vapurla İstanbul'a iner; ve akşam son vapurla Sarıyer'e döner!

Nasılca aklıma geliyor?.. O gün öğle vapurle eve dönüyor.

Kapıyı kayınvalide hanım açıyor. Karşısında Hüseyin beyi görünce bir kere:

— Ah... diyor ve baygınlıklar geçiriyor.

Hüseyin bey kendi kendine:
— Allah, Allah diyor. Tam yerine çattık. Bunlar soyacak baygınlıklı galiba?

Yukarı çıkıyor; hizmetçi Hüseyin beyi görünce sapsarı oluyor.

Hüseyin Bey, kapıyı açıyor, yatak odasına giriyor, (Sabahat) yatağa yök.

Kayınvalide; yavaş yavaş merdivenleri çıkarak geliyor.

— Doktora gitti evlâdım; diyor; çok çarpıntısı vardı. Yalvardım, yakardım, zorla arabaya bindirdim, doktora yolladım.

— Hangi doktora?..

— Emirgânda bir doktor varmış.. çok mütehasıs imiş, oraya yolladım.

Zavallı Hüseyin bey inaniyor. Çarınar sokağa çıkıyor. Yavaş yavaş Büyükdereye geliyor. İşkele sırasında deniz kenarında (İnci bahçesi) var.

— Şurada iki kadeh bira içeyim, diyor.

Bahçeye giriyor. Masaya oturuyor.. birdenbire gözleri karşı tarafa lişiyor. Ne görse beğenirsiniz?.. (Sabahat) hanımla bir tibbiyeli oturmuşlar, bira içiyorlar.

Sabahleyin hasta yatağında ızırla kıvranan Sabahat, şimdi sevgilisinin karşısında şakrak bir bülbül kesilmiş; neş'eler içinde konuşuyor; ellerile telaşlı telaşlı bir şeyler anlatıyor; gülmekten katılıyor...

Hüseyin bey beyninden vurulmuşa dönüyor.

Elini cebine götürüyor:
Altı kurşun ses!

Bahçe karmakarışık oluyor. Ölenler devriliyor, halk kaçıyor, polisler Hüseyin beyi yakalıyorlar.

★

Facianın son perdesini; gene Hüseyin beyin ağzından Eski Zaptiyede (cinayet) koğuşunda dinliyorum:

— Karakola nasıl gittiğimi bilemiyorum. Heyecanım o derece fazla idi. Komiser «ötlüleri kaldırmaz» diye emir verdi. Ölenler kimlerdi. Şüphesiz «Sabahat» ile dostu idi!.. İkisi de cezalarını bulmuşlardı. Biraz kendime geldikten sonra meseleyi hüllâsaten komiser anlatım. Çok temiz bir insanmış. Halime çok acıdı. Polisin birine:

«— Hüseyin beyin ifadesini alınız» dedi. Polis: «Komiser bey; dedi; Sabahat hanım aşağıda bekliyor. İster seniz evvelâ onun ifadesini alalım.»

Kalbim duracak gibi çarpıtı. Sabahat ölmemiş miydi?.. Yalan soyuyorlar zannettim. O aralık odanın kapısı açıldı. Baktım Sabahat soğada duruyor. Evet; ölmemiş. Duvara dayanmış bir polisle konuşuyor. Ya ölenler kim?.. Komiser sordum: (Bir garsonla; genç bir tibbiyeli) diye cevap verdi. Demek zavallı bir garsonla rakibim ölmüş.

Komiser'e yalvardım. Sabahatle bir dakika yanımda görünmek istiyorum.. dedim. evvelâ razı olmadı.. fakat süzüşime dayanamadı. Yerinden kalktı. Bıçak, çakı olmasın diye üstümü aradı. Sabahatı çağırdı, atılıp boğazına sarı lırm korkusla aramızda durdu:

— Sabahat hanım; dedi; zevciniz sizinle bir iki dakika konuşmak istiyor. O cevap verdi:
— Hayhay efendim.

Sordum:
— Sabahat; dedim; beni niçin aldatın?..

— Siz beni niçin aldattınız Hüseyin bey? dedi.

— Ben mi sizi aldattım?..

— Evet! Tokadda evli olduğunuzu; fiç çocuğunuz olduğumu niçin söylemediniz?..

— Cevap veremiyordumuz! Sizin kadını aldatmanız bir (hak) ta kadının size mukabele etmesi (cinayet) mi?.. Bir aile yuvası kurabilmek; ve o yuvada mes'ud olabilmek için; iki tarafın

[Devamı sayfa 4/1 dedir]

GÜNAHKÂR DÜNYA

"Son Posta,"nın edebî romanı

— 37 —

Genç kadın düpedüz alay ediyordu kendisi de ağır bir söz söylememek için dişlerini sıktı.

— Cevab vermediniz?

— Sizinle münakaşa etmek istemiyorum.

— Sebep!..

— Bütün kadınlar gibi siz de makul değilsiniz.

— Oo.. itham dehşet.. sizin kadınlardan ağzınız fena yanmış galiba?

— Kadınları anlamak için, muhakkak tecrübe etmeye lüzum yoktur. Meselâ işte siz..

— Evet işte ben.. devam edin. Beni pek mi garib buluyorsunuz?

— Lüzumundan fazla...

— Siz de benim ne kadar sınırlı dokunuyorsunuz farkında mısınız?

— Oo.. geldiğim gündenberi hanım efendi.

— Size mevkînizi birkaç defa ihtar ettim. Anlamamazlıktan geliyorsunuz. «Deli kız»ı vermemeleri için tenbih etmişsiniz. Üç saat evvel hazır latmak için haber göndermiştim. Sizin müsaade etmediğinizi söylemişler.

— Doğru...

— Peki bu ne cür'et müdür bey?..

— Cür'et, küstahlık, ne dersiniz deyiniz hanımefendi. Taş çatılsa siz «Deli kız»a bindirmem.

Nazan, hiddetle ayağını yere vurdu:

— Siz kim oluyorsunuz? Emirlerimi yapınız işte o kadar.

— Emirlerinizi daima yerine getirmek vazifemdir. Fakat bu atı size veremem.

— Size ne oluyor?

— Bunu da vazifelerim cümlesinden addediyorum.

— Siz çiftliğe bizi istibdada sokmak için mi geldiniz kuzum?

— Hayır, hanımefendinin hakaretlerine hedef olmak için...

— Buna zorla müstahak oluyorsunuz.

— Aldırmadığımı görüyorsunuz.

— İzzeti nefsiniz sizden şikâyetçi değil mi?

— Şimdilik hayır, zaman zaman rusu...

İsyan etmiyor değil.. fakat izzeti nefsin, mânasız hakaretlere muhta'ab addetmiyor kendini...

— Garib bir adamsınız!

— Gece vakti ne arıyorsunuz burada?

— Bir de hesap mı vereceğiz? Emredersiniz müdür beyefendi. Uykum kaçtı, dönendim dönendim uyuyamadım. Hava da sıcak.. biraz dışarı çıkıp hava alayım dedim.

— Üzeriniz pek hafif, görüyorsunuz rüzgâr ve gecenin nemi sizi rahatsız eder.

— Alâkanıza teşekkür ederim bey efendi.

— Haydi hanımefendi, istihzayı bırakın da bir kere olsun sözümü dinleyin. Bakınız, üşüdüğünüz de belki farkında olmadan titriyorsunuz.

— Titrememin sebebi, üşümek değil asabiyet.

— Bana bu kadar mı kıziyorsunuz?

— Ne yalan söylüyeyim evet!

Sedad, boynunu büküştü:

— Benim kabahatim yok.. yıldızımız barışmadı bir türlü.

— Bu akşam seyislere verdiğiniz emri geri alınız. Yarın sabah «Deli kız»ı isterim.

— İmkân olmadığını söylemiştim. Nazan, bu sefer hakikaten öfkelenmişti. Sert bir sesle:

— Size ne söyleniyorsa onu yapınız. Yarın «Deli kız»a bineceğim.

— Binemeyeceksiniz.

— Bineceğim.

Sedad kollarını yana açmıştı:

— Boşuna münakaşadan bir şey çıkmaz. Ben burada olduğum müddetçe sizi bu ata bindirmem. Beni ne zaman kovarsanız, buradan giderim, o zaman istediğinizi yaparsınız. Anladınız mı hanımefendi. Son söz bu.. atlar da kadınlara benzerler. Bazıları insanın başını belâya sokar.

Nazan hanım, yüzünü buruşturmuştu:

— Ne soğuk bir teşbih.. kadını ata benzetmek.. size yakıştıramadım doğrusu...

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Sedad, mahzun mahzun başını salladı:

— Siz zaten bana neyi yakıştırdınız ki..

Bunları söylerken sesi titremiştir. Genç kadının kalbi burkuldu. Hakikaten bu adama karşı çok insafsız davranıyordu. Fakat onunla münakaşadan, ona haşın davranmaktan bir türlü kendini alamıyordu. Birçok zamanlar kendi kendine şu suali cevaplandırmıya çalışmıştı: «Ben bu adama karşı niçin böyle hareket ediyorum?» hiç bir makul sebep bulamamıştı, haksızlığını itiraf etmişti.

fakat buna rağmen genç adamı her fırsatta iğnelemekten vazgeçmemiştir.

Hava serinlemişti, üşüdüğünü hissediyor, fakat bunu bile Sedada karşı bir gurur meselesi yapıyordu.

Sedad, başile selâmlamıştı:

— Müsaade buyurlurlarsa, çekileyim.. siz de lütfen köşke giriniz.

— Çekilebilirsiniz. Bana gelince, biraz daha dolaşmak niyetindeyim.

— Hanımefendi kalmamı emrederler mi?

— Hayır!

— Geceniz hayrolsun...

Genç kadın, süratli adımlarla uzaklaşan delikanlının arkasından uzun uzun, gözden kayboluncaya kadar baktı. Ağır ağır köşke dönerken mirıldanıyordu:

— Zavallı çocuk.. üzüyorum onu.. doğru değil yaptıklarım.

Sedad, odasına döner dönmez gene pencerenin önüne oturdu. Başını elleri arasına aldı. Tuhaf.. şimdi kendisinde bir hafiflik hissediyordu. Biraz evvelki, iç sıkıntısı, üzerindeki ağırlık kalkmış, hisleri renk değiştirmişti. Nazanı düşünüyordu. Çiftlik sahibesle cidden garib bir şekilde konuşmuşlar, ikisi de birbirlerini hırpalamışlar hattâ hakaret etmişlerdi. Bilhassa Nazan hanım çok ileri gitmişti. Fakat, Sedad kendini yokladı.

(Arkası var)

Napolyonun Moskova Seferi

Moskova bomboş!

Yazan: Hasan Âli Ediz

— 21 —

İşte şimdi, şarkın en büyük hükümet merkezlerinden biri olan Moskova, ayakları altında bulunuyordu. Bu neticeye varmak için yapılan fedakârlıklar namütenahi idi. Fakat buna karşılık elde edilen netice de, bu fedakârlık nisbetinde, büyük, hattâ muazzamdı.

Muzaffer ordularının zapt ettiği hükümet merkezlerinden hiç biri; ne Milano, ne Venedik, ne Varşova, ne İskenderiye, ne Kahire, ne Berlin, ne Viyana, ne Lizbon, ne de Madrid, gerek Napolyon, gerekse maiyeti üzerinde bu derece şihirkâr bir tesir yapmamıştı. Avrupa ile Asyayı birleştiren Moskova, daha uzaktan Napolyonu ve Napolyon ordularını kendine hayran bırakmıştı.

Napolyon, elini çenesine dayamış, ayağını bir taşın üzerine koymuş olduğu halde, Moskova'yı seyrederken, kafasında binbir hayal kuruyordu: Şimşin Moskova'da, artık yola gelmiş olan Rus Çarının sulh ricacıları ile karşılaşacaktı. Aylardanberi sıcak yemek, rahat bir döşek yüzü görmeyen askerleri, bu koca şehirde, bütün dünya nimetlerine bol bol kavuşacakları, uzun ayların mahnumiyetlerini bir anda çıkarıvereceklerdi.

Bu kuruntu, mareşallerından tutunmuş da erlerine varıncaya kadar bütün Napolyon ordusuna sirayet etmişti. Çeşitli mareşallerın, gerek generalileri, gerekse sübay ve erlerin sonradan anlatıklarına göre, bütün Rusya seferi esnasında Napolyon ordusunun geçirdiği en büyük sevinç dakikaları, bu Moskova temâşa anında vukubulmuştu.

Bu an, Napolyon ordusu için (1812) yalnız Moskova seferine mahsûr, fakat 16 yıl süren bütün Napolyon seferlerinin hiç birinde, 1812 yılının 14 Eylülünde, Moskova'yı temâşa esnasında hissedilen gurur, heyecan ve sevinç kadar bir gurur, heyecan ve sevinç hissedilmemiştir.

Rus ordusundaki mukavemetin katli olarak kırılmış olduğunda, müarekelenin, onu takiben de sulhun bir gün meselesi telâkki edilmesi lâzım geldiğinde herkes mütefakki.

Güneş, yavaş yavaş garba doğru meylediyor, artık akşam yaklaşıyordu. Bu sırada, önceleri Napolyon ordusunun generallerince, sonra da sübay ve erlerince garib görülen bir hâdisenin ismidir.

dedikodusu baş gösterdi: Napolyon, şehrin anahtarlarını kendisine teslim edecek olan Moskova şehri mümessilini bu dağın tepesinde kabul etmek niyetinde idi.

Halbuki gerek gelen haberler gerekse dağın tepesinden görülen manzaraya nazaran, mareşal Müratın ordusu şehre girmeğe başlamıştı. Aradan bir hayli zaman geçmesine rağmen, şehrin anahtarlarını Napolyona teslim edecek olan heyetten henüz bir ses çıkmamıştı.

Acaba bu ne demektir?

Fakat çok geçmeden, inanılmıyacak bir haber Napolyon ordusunu dolayarak Napolyonun kulağına kadar geldi: Moskovanın anahtarlarını teslim edecek heyet gelmeyecekti, çünkü Moskova'da insan namına kimsecikler kalmamıştı. Moskova ahalisi, şehri tamamen tahliye etmişti.

Bu haber, önceleri, Napolyona o kadar garib, o kadar vahşi görünmüştü ki, buna inanmak bile istememişti. Çarınar bulunduğu mevki terkederrek, maiyetile birlikte Moskova'nın Dorogomilov kapısına kadar geldi. Orada bulunmakta olan kendi ordusunun mensub kumandanlarından birini yanına çağırarak:

— Moskova bomboş, dedi. Bu, çok garib bir hâdise! Derhal şehre giderek, Boyar [*] lardan bir kaçını buraya getiriniz!

Şehre giden Napolyonun kumandacı, bir iki saat sonra eli boş olarak döndü. Bu zat ta, Moskova şehrinin bomboş olduğunu, şehir sakinlerinin ortadan yok olduklarını Napolyona anlattı.

Napolyon bu işe fena halde şimşinlenmişti. Her neye malolursa olsun bir kaç Boyar getirilmesini emretti.

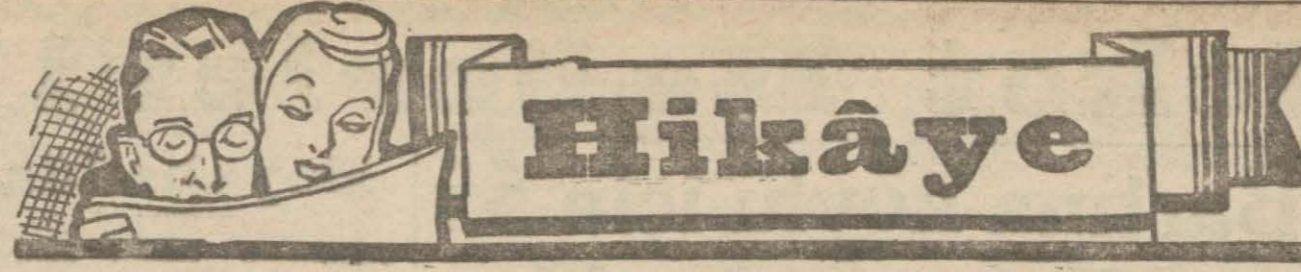
Napolyonun gözüne girmek istiyen sübaylardan biri derhal şehre koştu. Beş altı serseri (de cinque à six Vagabonds) yi önüne katarak, ite kaka, Napolyonun huzuruna çıkardı. Sübay, bu hareketile, Moskova şehri mümessillerini imparatorun huzuruna getirmiş olduğu vehmine kapıldı.

Napolyon bu serserilerle ilk konuşmada, bunların zavallılığını anlattı ve huzurundan kovdu. Bu hareket, Napolyonun öfkesini artırmaktan başka bir şeye yaramadı.

(Arkası var)

[*] Boyar: Rus asilzadelerine verilen

H. Â. Ediz

Altın beyinli adam

Symbolique hikâye (Alphonse Daudet) den nakleden: Jale Seden

Altın beyni olan bir adam varmış. Eve efendim, safi altından bir beyim...

Dünyaya geldiği zaman, bekimler, çocuğun böyle koca bir başa yaşamasından ümidlerini kesmişler.

Halbuki o, yaşamış ve güneşte bir zeytin fidanı gibi büyümüş, fakat, daima düşmüş, hele yürürken, koca kafası yüzünden eşyaya çarptığını görmek için acısı imiş! Bir gün merdivenden yuvarlanmış ve başı basamağa çarpmış, kendisini öldü zannetmişler, fakat kaldırdıkları zaman, sarı saçlarında, kan pıhtıları ile karışık iki, üç denula altın sızıntı görmüşler; böylelikle çocuğun altın bir beyine malik olduğu anlaşılmış..

Bunu herkesten saklamışlar. Zavallı küçük bile bundan bihabermiş. Kapının önünde, başka çocuklarla beraber oynamasına neden müsaade etmediklerini sorduğu vakit, annesi:

— Seni sonra çalarlar, benim kıymetli yavrum, diye cevap vermiş.

Küçük te, yalacaklar diye korkarak, sessiz bir köşeye çekilir, kendi kendine oynar, odadan odaya, bin müşkülâla sürüklenir, dururmuş.

On sekiz yaşına bastığı gün, ebeveyni, kaderin bu garib ihtisarı kendisine söylemişler ve o tarihe kadar büyütülüp beslenmesine mukabil biraz altın istemişler.

Çocuk derhal bir an bile tereddüt etmeden, kafatasından (nası olduğu bilmiyorum) ceviz büyüğünde, masif bu altın parçası kopararak mağrurane annesinin kucagina doğru fırlatmış.

Sonra, başında taşıdığı servetin verdiği şaşkınlıkla, kuvvetinden emin, arzu dolu, ailesinin evinde, bir daha dönmek üzere ayrılmış, dünyaya ilk adımı atmış.

Kafasındaki hazinenin tükenmişliğini zannederek, altınlarını saçmaya başlamış. Bu hayat böyle devam etmemiş, para suyunu çekmek üzere imiş, sıhhati bozulmuş, bakışları sönmüş, yansıkları çökmüş. Nihayet bir sabah, bir sefahat âleminde sonra, ziyafet artıkları önünde, avizelerin solmuş ışıkları, altında yalnız kalan biçare, başındaki altın külçede açılan derin

rahmeden birdenbire korkmuş artık buna bir nihayet vermek lâzım geldiğini düşünmüş.

Altın beyinli adam, o günden itibaren yeni bir hayata atılmış. Herkesten uzak el işleri ile uğraşarak, hasis insanlar gibi korkak, cezb ve teşvik edici şeylerden kaçınarak, dokunmak istemediği meşum zenginliğine unutmıya çalışmış istemiş. Talihsizliğe bakın ki, bu sırrı bilen bir arkadaş, inzivasında kendini takip etmiş.

Zavallı adam, bir gece, uykusundan sıçrayarak, büyük bir sancı ile uyanmış: Yatağında dindik doğrularak şaşkın şaşkın etrafına baktığı zaman, ay ışığında paltosunun altında bir şey saklıyarak, hırsız gibi kaçan arkadaşını görmemiş mi?

Bu vak'adan bir müddet sonra altın beyinli adam aşık olmuş. (eh olur ya!) Sarışın, kuş gibi narin, bebek gibi güzel, şımarık bir kadına kalbini kaptırmış. Bu sevimli malûk süse payılır, her gördüğüne heves eder, sonra da hemen bıkarmış. İpekli kumaşlara ve renkli kordelâlara tahvil olan altın akçe

ler su gibi akıp erimeğe başlamış. Bicare adam karısını son derece sevdiği için, bütün arzularını yerine getirmiş, hattâ müteessir olmasına diye, zenginliğinin hazin sırrını bile ondan saklamış.

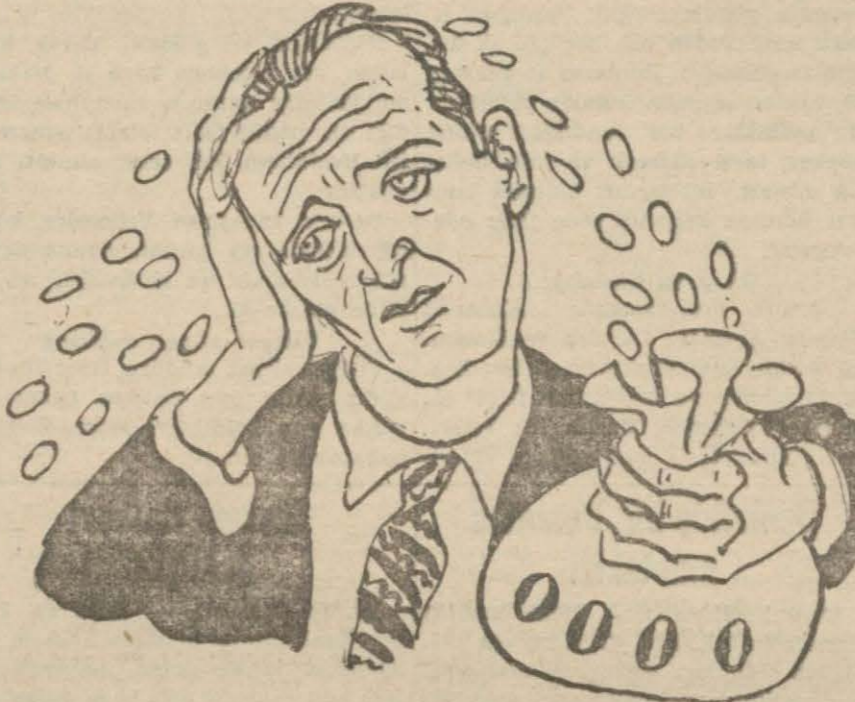
Karısı: «Çok zengin miyiz» diye sorduğu zaman; adamcağız başını sallayarak, beynini desen bu küçücük mavi kuşta muhabbetle gülmüşyerek: «Merağ etme, çok zenginiz, yavrum!» demiş.

Bazan, içine bir korku girer, biraz tereddüt etse bile, bu hal çok uzun sürmez, karısı, sıçrayarak, boynuna atılır: «Kocacığım, mademki bu kadar zenginiz, bana ne olur çok pahalı bir şey alsana, canım istiyorsun» diye yalvarmış.

O da, dayanamaz, o pahalı şeyi derha: alıp getirirmiş.

Bu hal, bir iki sene kadar böyle devam etmiş, nihayet bir gün, karısı, sebebi bilinmeden, kuş gibi sessiz ölüp gitmiş.

Define, suyunu çekmek üzere imiş. Buna rağmen, dul kalan adam, müteveffaya muhteşem bir cenaze alayı

Mahmut Saim

[Baş tarafı 3/2 nci sayfadadır]

da kalblerinin doğru olması lâzımdır Hüseyin bey!.. İtimad ediniz ki ben o mektebliyi tanımazdım ve yalnız bir haftadanberi bahçede görüşmüştük.

(Evlenmek) tıpkı bir (maâd) e girmeğe benzer. Oraya pâk kalble girenler mes'ud olurlar.. güllüğe girenler de çarçabuk muzmahû olurlar; değil mi?..

Komisere de sustu. Ben de sustum. İkiniz de bir tek kelime söyleyemedik. Başile bir reverans yaparak «Allahais mariadık» dedi, çıktı gitti. Komiserle ikimiz de alk alk birbirimizin yüzüne bakakaldık!.. O mu haklıydı?.. Ben mi haklıyım?.. Ben de anlıyamadım!.. Komiser de anlıyamadı. Avukatlar da anlıyamadı!.. Belki «Sabahat» ta anlıyamadı!..

Mahmut Saim Altındağ (Arkası var)

ye-pürmüş. Arabalar, çeleukler, sırmalı örtüler ismarlanmış, hiç bir şey esirgememiş, papazlara, müsarcelara, fu-karalara, dua edenlere paralar saçmış. Muazzam servetinden, kafetasma yapmış birkaç kırıntıda başka bir şey kalmamış.

O akşam, sokaklarda dalgın dalgın, sendeliyerek, yürümüş. Bir aralık, aydınlık bir vitrinin içinde, gözli, mavi saten, tüylü bir çift terliğe ilişkince durmuş, uzun müddet ona gülmüşyerek bakmış, sonra minimini karısının ölümlü kâmilin unutarak, kendi kendine: «Ona bu terlikleri alsam, kimbilir ne kadar sevinecek.» diye mırıldanmış. Ve mağazaya girmiş.

Erdenbire büyük bir çığlık kopmuş. Dükkan sahibi, içerden kogerak geldiği zaman, tüylü terliğe ilişkince bir manzara ile karşılaşmış.

Düşmemek için, tezgâha dayanmış sarı benizli bir adam, bir elinde mavi saten tüylü terlikleri, diğer elinde de karlı parmaklarından sızan altın pıhtıları göstererek, şaşkın, şaşkın yüzüne bakıyormuş..

İşte efendim, size altın beyinli adamın hikâyesi, Bu ne bir masal, ne de bir cfsanedir. Baştan aşağı kadar, size hakikati anlattım.

Dünya, dimağları ile çalışan kimseler ile doludur. Bu insanlar, hayatın en ufak ihtiyaçlarını bile, altınla yani beyinlerinin iliği ile öderler. Bunlar için hayat bir ızdırab, aer geçen gün büyük bir yorgunluktur. Ve işte böyle bir an gelir ki, her şeyden bezmiş, caimi mücadeleden bıkmış, bitab bir halde, kimsenin haberi olmadan, çekilip giderler.

Memleket Haberleri

İnegölde

İhtikârla şiddetle mücadele ediliyor, bir haftada dört muhtekir cezalandırıldı

İnegöl (Hususi) — Burada ihtikârla mücadele şiddetle devam etmektedir. Bilhassa polis ve zabıta işbirliği yaparak çalışmalarını neticesi olarak dünkü gün bakkal ve manifaturacı olmak üzere iki muhtekir daha yakalanmış, adliyeye teslim edilmiştir. Bunlardan birisi Ankara caddesinde bakkal Hilmi Şenoldur. Bir köylüye beher tenekesini beşer kradan iki teneke gaz sattığı tesbit edilmiştir. Yendiği manifaturacı Hüseyin Eriş de kaput bezinin metre yerine arşınına 31 kuruştan satmak suretiyle ihtikâr yapmıştır. Her iki suçlunun da ihtikâr yaptıkları sabit olmuş ve dün geç vakit asliye ceza mahkemesinde yapılan duruşmaları sonunda yedişer gün hapislerine ve on beşer gün ticarethanelerinin kapatılmasına ve müşterilerden aldıkları paraların iadesine ticarethanelerinde tesbit edilen gaz ve kaput bezinin müsaderesine ve paraları kendilerinden alınmak suretiyle Türkiye'de münteşir gazetelerden birisiyle karar suretinin neşir ve ilânına karar verilmek üzere tevkif edilmişlerdir. Bu bir hafta zarfında 4 ihtikâr suçusunun mahkûmiyetleri derhal tesirini göstermiştir.

Denizli Halkevinde müsamere

Denizli (Hususi) — Denizli Halkevinde geçen gece Halkevi gösterit kolu tarafından (İkizler) adında bir müsamere verilmiştir. Müsamerede bir çok davetliler bulunmuş ve çok güzel bir gece geçirilmiştir.

Seferihisar'da orman yangını

İzmir (Hususi) — Seferihisar kazasının Musazavar mevkiindeki sirtlarda orman yangını çıkmış, 800 hektar arazi dahilinde bulunan 500 sahibli zeytin ağacı ile 1500 zeytin delicesi ve otlar yanmıştır. Yangına sebebiyet verenler hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Bartına köylü için 55 pulluk gönderildi

Bartın (Hususi) — Maden mükelleflerinin ziraat işlerine bir yardım olmak üzere Ziraat Vekâletince vilâyetimize gönderileceğini yazdığım ziraat aletlerinden elli beş pulluk kazamıza gelmiştir. Bunların 15 i döner, 40 tanesi de sabit kulağı pulluktur. Bu pulluklar köy sandıkları adına köylere tevzi edilecek ve mükelleflerin adeleri, ihtiyaçları oldukça bunları ücretsiz kullanıp gene iade edeceklerdir.

Hayvan hastalığı

Durnuk muntakasında Kocareis Alagöz, Fermid, Durnuk ve Kaman köylerinin mandalarında şarbon hastalığı çıkmış ve hayvanlar telef olmağa başlamıştır. Kazamızda veteriner bulunmadığı için, vilâyet veteriner

müdürü Nafiz Güngör bizzat Bartına gelerek hastalık muntakasına gitmiş, serom ve aşı tatbikine başlamıştır.

Hastalığın en şiddetli olarak başladığı yer Kocareis köyü idi. Vaktinde yetişilip seromla müdahale edildiği için henüz fazla telef olmamıştır. Hastalığın önü artık alınmış sayılabilir.

Devrek kazasının Velibeyler köyü sığırlarında da şarbon çıkmış, aşılanma neticesinde bu hastalığın da önüne geçilmiştir.

Vilâyet ziraat müdürü

Vilâyet ziraat müdürü Hüseyin Ayıldız, teftiş için Bartına gelmiş ve birkaç gün kaldıktan sonra Zonguldağa avdet etmişti.

Denizlide bir domates muhtekiri

Denizli (Hususi) — Baza esnafın domatesin kilosunu yirmi kuruşa satmakta oldukları görülerek mahkemeye verilmiştir. Muhakeme sırasında bunlar domatesi ticaret kastıyla bakkal Feyziden (15) kuruşa aldıklarını ve kendileri de bir miktar kâr koy-teaddid oparlörler vasıtasıyla binlerce ve hattâ on binlerce vatandaşın dinlemesi temin olunmakta ve Halkevinin bu hareketi takdirle karşılanarak halkın alâka ve rağbetini çekmektedir. Hele milli ve Anadolu köy türküleri ve halk şairlerinin okudukları şarkılar ve çaldıkları sazlar halk tarafından daha iyi beğenilerek sokakta ve çarşıda ayakta durarak dinlenmektedir.

Dnizli Maliyesinde tahviller

Denizli (Hususi) — Vilâyet defterdarı İsmail Hakkı Ayaşoğlunun Van vilâyeti defterdarlığına, muhasebe müdürü Hasan Argunun Bitlis vilâyeti muhasebe müdürlüğüne, varidat müdürü Cemalin Sivas vilâyeti varidat müdürlüğüne ve tahakkuk şeflerinden Alinin Muş vilâyetine tahvilin tayin edilmiş oldukları Maliye Vekâletinden vilâyete bildirilmiştir.

Maraş Halkevi faaliyeti

Maraş (Hususi) — Buradaki Halkevi faaliyeti ve bilhassa ar kolu çalışmalarını kayde değer mahiyettedir. Her gün saat 18 den 19 a kadar devam eden halk türkülleri neşriyatı ve armonik, keman konserleri, şehrin muhtelif yerlerine ikame edilen müteaddid oparlörler vasıtasıyla binlerce ve hattâ on binlerce vatandaşın dinlemesi temin olunmakta ve Halkevinin bu hareketi takdirle karşılanarak halkın alâka ve rağbetini çekmektedir. Hele milli ve Anadolu köy türküleri ve halk şairlerinin okudukları şarkılar ve çaldıkları sazlar halk tarafından daha iyi beğenilerek sokakta ve çarşıda ayakta durarak dinlenmektedir.

Samsunda Lozan zaferi

Samsun (Hususi) — İstanbul üniversitesinin muhtelif fakültelerine mensub Samsunlu gençler tarafından tertib edilen Lozan muahedesinin on sekizinci yıldönümü kutlama programı, Halkevi salonunda, memleketimiz büyükleri ve kalabalık bir halk kütlesi önünde yapılmıştır.

Boyabadda

Kendisine teslim olmayan genç kadının taşla başını parçalıyarak öldürdü

Boyabadda (Hususi) — Birkaç gün evvel, buraya bağlı Hacıhamzalı köyünde Ali karısı 25 yaşlarında Kızban ismindeki güzel bir kadın aynı köyden Pekmezciogullarından Sadık oğlu Zühtü tarafından, başına taşla vurulmak suretiyle öldürülmüştür. Hâdiseye el koyan Cumhuriyet Müddeiumumisi Kadri Özen tahkikat neticesinde hâdiseyi meydana çıkarmıştır. Katilin bir sene evvel Kızbanaya gene tecavüzde bulunduğu, fakat o zaman hâdisenin iki tarafca halledildiği, Zühtünün bundan cesaret aldığı anlaşılmıştır.

Kızbanın dağa doğru gittiğini haber alan Zühtü, peşine takılmış, tenha bir yerde önüne çıkarak tecavüz etmek istemiştir. Fakat kadın şiddetle mümanaat ve mukavemet etmiş, bunun üzerine Zühtü büyük bir taşla kadıncağzın kafasını parçalamıştır.

Hâdiseye el koyan Cumhuriyet Müddeiumumisi Kadri Özen tahkikat neticesinde hâdiseyi meydana çıkarmıştır. Katilin bir sene evvel Kızbanaya gene tecavüzde bulunduğu, fakat o zaman hâdisenin iki tarafca halledildiği, Zühtünün bundan cesaret aldığı anlaşılmıştır.

Tirde bir yavru salıncağında boğuldu

İzmir (Hususi) — Tiredede Tulum köyünde Ahmed Kucakçı karısı Fatma bir yaşındaki kız çocuğunu salıncakta uyutmuş ve düşmesi ihtimaline karşı salıncağı ipe bağlayarak çamaşır yıkamak için evin avlusuna inmiştir. Bir müddet sonra uyanan çocuk, yerini değiştirmiş salıncağa sarılı ip, boğazına dolanarak yavrucağı boğmuştur. Adliyece hâdiseye hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Karamanda yaman bir hırsız

Karaman (Hususi) — Seyid Hasan Ali isminde bir hırsız evvelki gece Ahiosman mahallesinde belediye zabıta memurlarından Muzaffer Özatabeyin evine girmiş, bir ceket aşırması, ev sahibinin uyanması yüzünden kaçarak bir başka eve girmiş, oradan da bir ceket ele geçirmiş, fakat Raşid Cankara isminde bir polisimizin bisikletle yaptığı takib neticesinde şehre 10 kilometre mesafede Cenasun köyü yakınlarında yakalanmıştır.

Dün üç muhtekir daha yakalandı

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 398 numarada saatçi Bürhan, azami 20, 25 kuruşa satılması lâzım gelen saat camlarını 70 kuruşa, gene İstiklâl caddesinde 304 numarada kuyumcu Alberto Asante azami 140 kuruşa satılması lâzım gelen bir broşu 350 kuruşa, Galatada Okçumusa caddesinde 101 numarada Mende radyo mağazası metresi 3 kuruştan satılması lâzım gelen anten tellerini 12 kuruşa satarken yakalanmışlardır.

Her üç muhtekir hakkında milli korunma kanununa göre takibata girişilmiştir.

Tanımadığımız memleketler

(Başarafa 3/1 del) Fransızların kanlarından müekkebidir. Bütün bu karmakarışık kalabalık bu şartlar içinde hayatın kolay ve hoş olduğu bir adada gayet aşağı bir kültür seviyesi içinde lâkayid bir hayat sürerler. Büyük çiftliklerde veya küçük arazilerinde şeker, ananas, bananas ve karpuz ve istihsalile uğraşırlar. Rum, mısır, tenlekenin başlıca mahsulatlarıdır ve ada halkı bunun hepsinin ihraç etmediğini bilirler. Ağır mesaiden ret ederler. Bu sebeble adanın büyük bir kısmı hâlâ işlenmemiş bir halde dir. Hülâsa bir kelime ile Fransızca nizaşırı ülkelerinin bir çoğu gibi Matinik te senelerce ihmal edilmiş memlekettir. İ. K.

Fen memuru aranıyor Zonguldak Belediyesinden

Yüz yetmiş lira aylık ücretli ihtisas mavkû olan bir fen memuru münhaldir.

Teknik okulundan diplomalı askerlikle ilişkisi olmayan ve memurun kanunundaki vasıf ve şartları haiz bulunanların Nafia Vekâletine inha edilmek üzere vesaiki ile 15/8/1941 tarihine kadar Zonguldak belediye riyasetine müracaatları. (6520)

İki ahşab köprü yaptırılacaktır.

İzmir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Ödemiş - Adagide yolunun 2 + 500 ve 6 + 500 üncü kilometrelerinde yaptırılacak 25 ve 35 şer metrelik iki ahşab köprü inşaatı 25980 lira 56 kuruş keşif bedeli üzerinden 20/7/1941 tarihinden itibaren 20 gün müddetle kapalı eksiltmeye konulmuştur.

Bu işe aid keşif evrakı, şartname ve projeler İzmir, Ankara, İstanbul nafia müdürlüklerinde tetkik olunabilir.

İsteklilerin 2490 sayılı yasa hükümlerine göre hazırlıyacakları 1949 il ralık muvakkat teminat ile mürnasil işi yaptıklarını gösterir vesaik ve ticaret odası vesikasını muhtevi teklif mektuplarını 11 Ağustos 1941 Pazartesi günü saat 11 de İzmir vilâyet daimî encümenine tevdi ile makbûl almaları lâzımdır.

Postada vaki gecikmeler kabul edilmeyecektir. (6058)

Sivas iskân müdürlüğünden

1 — Şarkışla kazasının Gemerek istasyonunda yaptırılacak içme suyu tesisatı işi kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli 24711 lira 24 kuruş ve muvakkat teminat 1853 lira 34 kuruştur.

3 — Tesisata aid proje evrakı keşfiye hususi şartname vesaire Sivas iskân müdürlüğünde görülebilir.

4 — Talipler teklif mektuplarını ihaleden bir saat evvel makbuz mu kabildinde komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Taahhüd mektupları muayyen saatten sonra geldiği takdirde kabul edilmeyecektir. Mektuplar kanunun tarifasına göre olacaktır.

5 — İhale günü 25/8/1941 tarih ve Pazartesi günü saat 15 tedir. (4972 - 6513)

